

Kommunfullmäktiges protokoll måndagen den 19 juni 2023

Plats och tid

Stadshuset, kommunfullmäktigesalen, klockan 13:15-22:00,
ajournering klockan 15:02-15:27, 18:02-19:06, 20:30-20:54

Paragrafer

101-118, 120-126

§ 119 justeras omedelbart och redogörs i separat protokoll

Justering

Uppsala kommun använder sig av en avancerad elektronisk underskrift för justering av
beslutsprotokoll. Denna återfinns på en separat sida sist i protokollet.

Protokollet justeras av nedanstående personer:

Klas-Herman Lundgren (S), ordförande

David Ling (MP), ledamot

Stefan Hanna (UP), ledamot

Sekreterare

Sara-Carin Öhman, kommunsekreterare

Närvarande ledamöter och ersättare vid kommunfullmäktiges sammanträde den 22 maj 2023

Närvarande ledamöter	Paragraf	Närvarande ledamöter	Paragraf
Erik Pelling (S)		Ingela Ekrelius (V)	
Eva Christiernin (S)		Artemis Lumarker (V)	
Mattias Kristenson (S)		Anette Fischer (V)	
Helena Ersson (S)		Per-Olof Forsblom (V)	
Pavlos Cavelier Bizas (S)	108-126	Monika Lindgren Petersson (V)	
Ylva Stadell (S)		Kent Kumpula (SD)	
Ulrik Wärnsberg (S)	101-110	David Perez (SD)	
Asal Gohari (S)		Lisen Burmeister (SD)	
Patrik Hedlund (S)	111-126	Alexander von Uckermann (SD)	
Kia Solid (S)		Mattias Jansson (SD)	
Klas-Herman Lundgren (S)		Mike Tutsch (SD)	
Carl Lindberg (S)		Emil Eneblad (SD)	
Hilde Klasson (S)		Ehsan Nasari (C)	
Rafael Waters (S)		Nora Karlsson (C)	
Maria Patel (S)		Jonas Petersson (C)	
Tobias Lundblad (S)	123-126	Olle Romlin (C)	
Agneta Gille (S)	101-124	Mattias Johansson (C)	
Hannes Nelander (S)		Mats Åhlund (C)	
Loa Mothata (S)		Jonas Segersam (KD)	
Peder Granath (S)		Leif Boström (KD)	
Agneta Erikson (S)	101-124	Evelina Solem (KD)	
Staffan Yngve (S)		Eva Moberg (KD)	
Therez Almerfors (M)		Christian Hermanson (KD)	
Sofia Andersson (M)		Magnus Wikberg (KD)	
Marta Obminska (M)	101-124	Linda Eskilsson (MP)	
Fredrik Hultman (M)		Erik Wahlström (MP)	
Kristian Ljungberg (M)		Helena Nordström Källström (MP)	101-120
Cecilia Forss (M)		David Ling (MP)	
Christopher Lagerquist (M)	109-126	Klara Ellström (MP)	
Markus Lagerquist (M)		Jennie Claesson (L)	
Robin Kronvall (M)		Sussie Åhlander (L)	
Edvin Alam (M)	101-124	Anders Wallin (L)	
Magnus Åkerman (M)		Anders A Aronsson (L)	
Mårten Blix (M)		Ludvig Arbin (L)	
Mats Gyllander (M)		Stefan Hanna (UP)	
Tobias Smedberg (V)		Lina Hamberg (UP)	
Hanna Victoria Mörck (V)			
Karolin Lundström (V)			
Lalla Andersson (V)			

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2023-06-19

Tjänstgörande ersättare	Paragraf	Ej tjänstgörande ersättare
Bedo Kaplan (S)	101-107, 111-126	Petri Lähteenmäki (S)
Dima Sarsour (S)	101-110, 125-126	Monica Östman (S)
Hani Melli (S)		Erik Dagnesjö (S)
Vania Luque Orrego (S)	101-122, 125-126	Caitlin Mc Evoy (S)
John Manders (M)	101-108, 125-126	Kijan Karimi (S)
Madeleine Andersson (M)		Magnus Åhrgren (S)
Carolina Bringborn (M)	125-126	Kerstin Vestman (S)
Erik Wiklund (V)		Mathias Kullberg (M)
Karin Bennemo (V)		Mattias Jansson (M)
Dominicus Bäckström (SD)		Anna-Karin Westerlund (M)
Karin Thalén Ottersgård (C)	123-126	Lars Harlin (M)
Victor Zhao Jansson (C)	101-122	Karin Karelius (V)
Joachim Höggren (MP)	121-126	Carl Åborg (V)
		Huseyin Alpergin (V)
		Wouter Voortman (SD)
		Jasmine Bengtsar (SD)
		Tilde Lind (C)
		Sara Borgström (KD)
		Saga Karlsson (MP)
		Peter Nordgren (L)
		Lars Björndahl (UP)

§ 101

Val av justerare samt justeringsdag

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** utse David Ling (MP) och Stefan Hanna (UP) till justerare,
2. **att** utse Klara Ellström (MP) och Lina Hamberg (UP) till ersättare för justerarna, samt
3. **att** justeringen sker digitalt på onsdagen den 28 juni 2023.

Yrkanden

Jonas Segersam (KD) yrkar att Moderaterna utses som justerande parti jämte Miljöpartiet, samt att Sofia Andersson (M) utses som justerare och Therez Almerfors (M) utses som ersättare för justerare.

Beslutsgång

Ordföranden ställer föreliggande förslag mot Jonas Segersams (KD) yrkande.

Omröstning begärs och genomförs.

Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Rösta JA för att bifalla föreliggande förslag, rösta NEJ för att bifalla Jonas Segersams (KD) yrkande.

Med 41 ja-röster mot 40 nej-röster finner ordföranden att kommunfullmäktige bifaller föreliggande förslag gällande justerare.

Därefter finner ordföranden att kommunfullmäktige bifaller föreliggande förslag gällande dag för justering.

Detaljerat resultat omröstning

Ja-röst avger:

Erik Pelling (S), Eva Christiernin (S), Mattias Kristenson (S), Helena Ersson (S), Ylva Stadell (S), Ulrik Wärnsberg (S), Asal Gohari (S), Kia Solid (S), Klas-Herman Lundgren (S), Carl Lindberg (S), Hilde Klasson (S), Rafael Waters (S), Maria Patel (S), Agneta Gille (S), Hannes Nelander (S), Loa Mothata (S), Peder Granath (S), Agneta Erikson (S), Staffan Yngve (S), Tobias Smedberg (V), Hanna Victoria Mörck (V), Karolin Lundström (V), Lalla

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2023-06-19

Andersson (V), Ingela Ekrelius (V), Artemis Lumarker (V), Anette Fischer (V), Per-Olof Forsblom (V), Monica Lindgren Petersson (V), Linda Eskilsson (MP), Erik Wahlström (MP), Helena Nordström Källström (MP), David Ling (MP), Klara Ellström (MP), Stefan Hanna (UP), Lina Hamberg (UP), Bedo Kaplan (S), Dima Sarsour (S), Hani Melli (S), Vania Luque Orrego (S), Erik Wiklund (V) och Karin Bennemo (V)

Nej-röst avger:

Therez Almerfors (M), Sofia Andersson (M), Marta Obminska (M), Fredrik Hultman (M), Kristian Ljungberg (M), Cecilia Forss (M), Markus Lagerquist (M), Robin Kronvall (M), Edvin Alam (M), Magnus Åkerman (M), Mårten Blix (M), Mats Gyllander (M), Kent Kumpula (SD), David Perez (SD), Lisen Burmeister (SD), Alexander von Uckermann (SD), Mattias Jansson (SD), Mike Tutsch (SD), Emil Eneblad (SD), Ehsan Nasari (C), Nora Karlsson (C), Jonas Petersson (C), Olle Romlin (C), Mattias Johansson (C), Mats Åhlund (C), Jonas Segersam (KD), Leif Boström (KD), Evelina Solem (KD), Eva Moberg (KD), Christian Hermanson (KD), Magnus Wikberg (KD), Jennie Claesson (L), Sussie Åhlander (L), Anders Wallin (L), Anders A Aronsson (L), Ludvig Arbin (L), John Manders (M), Madeleine Andersson (M), Dominicus Bäckström (SD) och Victor Zhao Jansson (C).

Reservationer

Närvarande ledamöter (KD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och med följande motivering:

Vi yrkade att M i stället för UP skulle justera protokollet, jämte MP. Detta därför att vi anser att även en representant från oppositionen ska vara med och justera protokollet. UP ingick efter valet en valteknisk samverkan med S-V-MP-styret, och en budgetsamverkan. Därmed anser inte vi att de utgör en opposition utan är ett stödparti till minoritetsstyret. Därför bör oppositionen representeras av sina partier också vid protokolljusteringen.

§ 102

Fastställande av föredragningslista

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** ärendena 16-19 behandlas efter middagspausen om de inte redan hanterats, samt
2. **att** föredragningslistan i övrigt fastställs.

Yrkanden

Ordföranden Klas Herman Lundgren (S) yrkar att ärendena 16-19 om svar på motioner tidigareläggs och upptas efter punkt 9 på dagordningen.

Linda Eskilsson (MP) och Ehsan Nasari (C) yrkar att föredragningslistan fastställs och att ärenden upptas i den ordning som aviserats.

Therez Almerfors (M) yrkar att ärendena 16-19 behandlas efter middagspausen om de inte redan hanterats.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt yrkande mot avslag och finner att kommunfullmäktige avslår yrkandet.

Därefter ställer ordföranden Linda Eskilssons (MP) och Ehsan Nasaris (C) yrkande mot Therez Almerfors (M) yrkande och finner att kommunfullmäktige bifaller Therez Almerfors (M) yrkande.

Slutligen finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutar att föredragningslistan fastställs med den revideringen att ärendena 16-19 behandlas efter middagspausen om de inte redan hanterats.

§ 103

Inlämnade frågor till kommunfullmäktige 19 juni 2023

KSN-2022-03501

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** inlämnade frågor för ställas och besvaras under kommunfullmäktiges sammanträde den 19 juni 2023.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges ordförande har gått igenom de inlämnade frågorna och bedömer att dessa får ställas.

Inlämnade frågor

- Fråga om framtiden för skolbibliotek på Vängeskolan från Mattias Johansson (C)
- Fråga om konstgräsplan på Gamlis från Edvin Alam (M)
- Fråga om majoritetens kommunalråd från Jonas Segersam (KD)
- Fråga om ordförandebeslut i kommunstyrelsen från Jonas Peterson (C)
- Fråga om Öppna förskolan Kristallen från Sofia Andersson (M)

Beslutsgång

Ordförande finner att kommunfullmäktige bifaller föreliggande förslag.

Kommunfullmäktige
Protokoll

Datum:
2023-06-19

§ 104

Fråga om framtiden för skolbibliotek på Vängeskolan från Mattias Johansson (C)

KSN-2022-03501

Mattias Johansson (C) har ställt en fråga till utbildningsnämndens ordförande Eva Christiernin (S) som besvaras av densamma.

Kommunfullmäktige
Protokoll

Datum:
2023-06-19

§ 105

Fråga om konstgräsplan på Gamlis från Edvin Alam (M)

KSN-2022-03501

Edvin Alam (M) har ställt en fråga till kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S) som besvaras av densamma.

Kommunfullmäktige
Protokoll

Datum:
2023-06-19

§ 106

Fråga om majoritetens kommunalråd från Jonas Segersam (KD)

KSN-2022-03501

Jonas Segersam (KD) har ställt en fråga till kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S) som besvaras av densamma.

Kommunfullmäktige
Protokoll

Datum:
2023-06-19

§ 107

Fråga om ordförandebeslut i kommunstyrelsen från Jonas Peterson (C)

KSN-2022-03501

Jonas Petersson (C) har ställt en fråga till kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S) som besvaras av densamma.

Kommunfullmäktige
Protokoll

Datum:
2023-06-19

§ 108

Fråga om Öppna förskolan Kristallen från Sofia Andersson (M)

KSN-2022-03501

Sofia Andersson (M) har ställt en fråga till utbildningsnämndens ordförande Eva Christiernin (S) som besvaras av densamma.

Kommunfullmäktige
Protokoll

Datum:
2023-06-19

§ 109

Inlämnade interpellationer till kommunfullmäktige 19 juni 2023

KSN-2022-03502

Inga interpellationer har inkommit till kommunfullmäktige den 19 juni och beslut i ärendet föreligger därmed inte.

§ 110

Inlämnade motioner till kommunfullmäktige 19 juni 2023

KSN-2022-03503

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** inlämnade motioner överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Inlämnade interpellationer

- Motion om att inrätta en idrottsstrategisk grupp från Ehsan Nasari och Tilde Lind (C)
- Motion om att inrätta en planberedning från Ehsan Nasari och Victor Zhao-Jansson (C)
- Motion om att starta Jobbpakten från Ehsan Nasari (C)
- Motion om gymnasierregion i Uppsala län från Jonas Segersam (KD)

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller föreliggande förslag.

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2023-06-19

§ 111

Anmälningssärenden till kommunfullmäktige 19 juni 2023

KSN-2022-03500

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** med godkännande lägga förteckningen över anmälningssärenden till protokollet.

Sammanfattning

- Protokoll styrelsemöte Svenska kommunförsäkring AB 2023-05-12
- Protokoll årsstämma Svenska kommunförsäkrings AB 2023-05-12
- Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt socialtjänstlagen (SoL), kvartal 1 2023 från äldrenämnden

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller föreliggande förslag.

§ 112

Avsägelse vid kommunfullmäktige 19 juni 2023

KSN-2022-03504

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** entlediga Lena Florén (V) från uppdraget som ledamot i omsorgsnämnden,
2. **att** entlediga Roger Jo Linder (S) från uppdraget som ersättare i namngivningsnämnden,
3. **att** entlediga Gabriella Lange (M) från uppdraget som ledamot i idrotts- och fritidsnämnden,
4. **att** entlediga Emil Eneblad (SD) från uppdraget som ledamot i utbildningsnämnden,
5. **att** entlediga Sara Borgström (KD) från uppdraget som ledamot i kulturnämnden,
6. **att** entlediga Arne Nordesjö (S) från uppdraget som suppleant i styrelsen för Uppsala Parkerings AB, samt
7. **att** entlediga Olivia Karlsson (C) från uppdraget som suppleant i styrelsen för Uppsala bostadsförmedling AB.

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller valberedningens förslag.

§ 113

Fyllnadsval vid kommunfullmäktige 19 juni 2023

KSN-2022-03504

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** bordlägga valet av ledamot (V) i omsorgsnämnden,
2. **att** bordlägga valet av ersättare (S) i namngivningsnämnden,
3. **att** utse Marcus Jansson (M) till ledamot i idrotts- och fritidsnämnden,
4. **att** utse Alexander von Uckermann (SD) till ledamot i utbildningsnämnden,
5. **att** utse Sten Aleman (KD) till ledamot i kulturnämnden,
6. **att** utse Margareta Fernberg (M) till suppleant i styrelsen för Uppsala Stadsteater AB under förutsättning att förslag till beslut gällande revidering av Uppsala Stadsteater AB:s bolagsordning (ärende 14) bifalles.
7. **att** bordlägga valet av suppleant (S) i Uppsala Parkerings AB,
8. **att** bordlägga valet av suppleant (C) i styrelsen för Uppsala bostadsförmedling AB.

Yrkanden

Ordföranden i valberedningen Agneta Gille (S) yrkar att punkt 6 bifalles under förutsättning att förslag till beslut gällande revidering av Uppsala Stadsteater AB:s bolagsordning (ärende 14) bifalles.

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller valberedningens förslag kompletterat med tilläggsyrkande från Agneta Gille (S).

§ 114

Val av nämndemän till Uppsala tingsrätt för mandatperioden 1 januari 2020-31 december 2023

KSN-2019-2385

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** utse Sonja Adolfsson (S) till nämndeman vid Uppsala tingsrätt,
2. **att** utse Jan-Olov Råman (SD) till nämndeman vid Uppsala tingsrätt,
3. **att** utse Ulf Ålander (M) till nämndeman vid Uppsala tingsrätt.

Sammanfattning

Peter Waara (S), Reio Roosi (SD) och Maris Rasul (M) har entledigats som nämndemän vid Uppsala tingsrätt som hemställt till Uppsala kommun att utse efterträdare.

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller valberedningens förslag.

§ 115

Delårsuppföljning, ekonomisk uppföljning per mars samt verksamhetsuppföljning per april 2023

KSN-2023-00890

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** godkänna ekonomisk uppföljning per mars och verksamhet per april samt helårsprognos 2023,
2. **att** plan- och byggnadsnämnden tilldelas uppdrag 18 i Mål och budget 2023-2025 att hantera inom ordinarie verksamhet,
3. **att** uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden, omsorgsnämnden och plan- och byggnadsnämnden att senast i juni återrapportera till kommunstyrelsen vidtagna åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans, samt
4. **att** övriga nämnder ska vara restriktiva med nya kostnader och i den mån det är möjligt bidra med överskott för att i möjligaste mån väga upp de underskott som i övrigt prognostiseras.

Sammanfattning

Ärendet avser ekonomisk uppföljning per mars och helårsprognos för Uppsala kommun exklusive de kommunala bolagen. Ärendet innehåller även uppföljning per april av Mål och budgets fyra fokusmål med fokus på kommunfullmäktiges uppdrag med statusrapportering.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen förslag 31 maj 2023 § 109
- Tjänsteskrivelse daterad 9 maj 2023
- Uppföljning av ekonomi och verksamhet per mars/april och helårsprognos 2023
- Bilaga 1 Ekonomisk översikt
- Bilaga 2 Beslutade förändringar avseende styrande dokument

Yrkanden

Kent Kumpula (SD), Erik Pelling (S), Tobias Smedberg (V), Jonas Segersam (KD), Linda Eskilsson (MP) och Jennie Claesson (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Särskilda yttranden

Therez Almerfors (M), Jonas Segersam (KD) och Jennie Claesson (L) anmäler följande särskilda yttrande:

Alliansen la fram en egen budget vilket också hade gett en annan delårsuppföljning. Kommunens verksamheter ska bedrivas effektivt och ha Uppsalabon i centrum. Vi befinner oss i ett ansträngt ekonomiskt läge med inflation och ränteutveckling. Det ställer höga krav på prioriteringar och en restriktiv hållning både när det kommer till nya och redan beslutade investeringar. Genomflertalet nödvändiga prioriteringar hade vår budget prognostiserat ett högre resultat på 276 miljoner (1,9 procent). Flera av kommunens nämnder står inför nettokostnadsökningar vilket ställer ytterligare krav på hushållning och välavvägda beslut. Lågkonjunkturen kommer med ytterligare utmaningar. Att Uppsala kommun idag är bland de sämsta 25 procenten bland kommuner avseende förvärvsarbete är oroande idag och kan bli en än större utmaning imorgon, inte minst sett till andelen långtidsarbetslösa. Näringslivet är motorn för jobben och Alliansen lade därför fram flertalet åtgärder för att stärka företagsklimatet, minska byråkratin och förbättra kommunens service i mötet med företagen. Vi konstaterar också att Uppsala kommun inte når sina klimatmål, vilket oroar oss. Klimatfrågan kräver ett handlingskraftigt ledarskap.

Ehsan Nasari (C) anmäler följande särskilda yttrande:

Det prognosticerade resultatet för helåret 2023 i förvaltningsform uppgår till 1,8%, vilket är bättre än budgeterad. Detta är positivt, men endast på grund av ett obudgeterat tillskott av generella statsbidrag och en positiv regleringspost kopplat till kommunala utjämningsystemet. Rensas resultatet från dessa jämförelsestörande poster så uppgår det prognostiserade resultatet för helåret till 102 M (0,7%), vilket är 43 miljoner sämre än det som är budgeterad

(145 miljoner). Vad som oroar mer är att verksamhetens nettokostnader beräknas öka med 8,4 procent efter justering för jämförelsestörande poster i jämförelse med 2022. Det innebär 2,4 procent högre i nettokostnader än det vi har budgeterad för, i pengar pratar vi om 356 miljoner kronor mer i nettokostnader än budgeterad. Det ska också tilläggas att prognosbedömningarna inrymmer ett stort mått av osäkerhet till följd av det osäkra konjunktläget och den ännu höga inflationen.

Vi står inför tuffa tider och våra förvaltningar kämpar på så gott de kan, men det är tufft i skolan, äldreomsorgen och socialtjänsten just nu. Därför behöver vi fortsätta värna kommunal kärnverksamhet. De spårvägsplaner som styret nu går fram med kommer att skapa undanträngningseffekter och det kommer att drabba välfärden i Uppsala kommun. Det är bara att beklaga. Digitaliseringen erbjuder stora möjligheter till förbättringar och smartare arbetssätt, något som är helt nödvändigt om vi ska kunna klara av välfärden. Vissa av våra förvaltningar har kommit en bra bit på vägen när det kommer till digitaliseringsarbetet, exempelvis har arbetsmarknadsförvaltningen tio robotar, något som har visat sig både öka kvalitet och spara tid. Men sammantaget behöver vi som kommun göra betydligt mer inom digitaliseringsområdet, det går för långsamt och det har vi inte råd med.

Vi är också inne i en global klimatkris. Senaste decenniet i Sverige är nästan 2,4 grader varmare som årsmedeltemperatur, det är en väldigt stor förändring. Just nu är det extremt torrt i stora delar av Sverige, vilket inte minst drabbar våra bönder, som är oroliga för foderbrist på grund av torkan, det slår hårt mot deras verksamhet. Därför är det djupt oroväckande att utsläppen av koldioxid inte minskar i den takt som krävs för att Uppsala ska vara klimatneutralt 2030. Uppsalakommun behöver en klimatfärdplan, läget är akut vi behöver visa handlingskraft. Styret fortsätter också tyvärr med sin orättvisa tillväxtpolitik, när det ska göras stora exploateringar i sydöstra och södra Uppsala med 33 000 bostäder, i stället för att sprida investeringarna och tillväxten även till vår landsbygd. Uppsala kommun är Sveriges största landsbygdskommun, det är dags att även landsbygden i större utsträckning tar del av de enorma investeringar som görs i Uppsala stad.

Kent Kumpula (SD) anmäler följande särskilda yttrande:

Med tanke på de förslag som skall beslutas om är det tydligt att nämndernas ekonomi har försämrats rejält. Kommunstyrelsen borde ta en mer aktiv roll för att få ned kostnaderna, risken är att man agerar för sent och att nämnderna kommer att få ännu större problem om ekonomin fortsätter att försämrans. Med tanke på att Sverige riskerar att gå in i lågkonjunktur behöver kommunen tydligt skära ned på sina kostnader och fokusera på välfärdens kärnuppdrag. Kommunen måste spara för att kunna hantera kommande välfärdsbehov i en osäker ekonomi. Den senaste tidens prisutveckling, inflationen och de sjunkande markpriserna är stora riskmoment som kan ge kommunen en rejäl smäll på fingrarna, med ännu sämre ekonomiska möjligheter framöver. Miljardrullningen vi tyvärr kommer att se framöver, för spårvägen och Sydöstra Uppsala, kommer att bli ännu allvarligare än vi kan tro. Med vår politik hade man inte, än en gång, glömt landsbygden. Riksnormen för försörjningsstöd har höjts med hela 8,7% för 2023. Detta riskerar att bli en stor belastning för kommunen om vi inte lyckas få ner andelen som är beroende av försörjningsstöd, bland annat genom hårdare krav och mer ingående kontroller av bidragsfusk. Hälften av kommunens invandrare är inte självförsörjande efter 4-6 år och endast 37% av kvinnorna är självförsörjande, något som tyder på hedersförtryck. Det är ett enormt stort misslyckande kring integrationen. Var är

vinsten som skulle komma "lite längre fram"? Var är kompetensregnet? Var är superekonomin som vi skulle få?

Stefan Hanna (UP) anmäler följande särskilda yttrande:

Negativ nationell tillväxt i riket Sverige. Hög inflation. Kraftigt höjda räntekostnader. Tusentals i Uppsala som långvarigt lever på försörjningsstöd. Stora kvalitetsbrister inom kärnverksamheterna skola, vård och omsorg. Och nu ska dessutom en enkel bussbiljett kosta 39 kronor.

Det är en svår ekonomisk tid som inletts för Uppsala kommun. Ett svagt regionalt politiskt ledarskap har också skapat en ännu mer ekonomiskt svår situation. Varningsklockorna ringer höga och kräver att det politiska ledarskapet tar sitt ansvar och mycket snabbare prioriterar vilka verksamheter som måste anstränga sig ännu mer än vad nuvarande Mål & budget kräver.

Utvecklingspartiet demokraterna, UP, anser att kommunens olika delar tydligt måste redovisa vilka deras tre största förbättringsprojekt är. Projekt som tydligt ska redovisa vilka ekonomiska effekter och kvalitetsförbättringar som varje insats förväntas leda till. Dessa projekt måste skyndsamt börja redovisas för respektive nämnd och bolagsstyrelse.

UP anser att kommunen inte vidtar tillräckligt kraftfulla åtgärder för att säkerställa en hållbar ekonomisk utveckling. Nuvarande utveckling är inte förenligt med kommunens Fokusbild 1, det vill säga: "Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden". Nu krävs ännu hårdare kostnadskontroll och mycket striktare investeringsprioriteringar tills det ekonomiska läget stabiliseras. Nu är till exempel helt fel tid att genomföra framtunga mycket stora investeringar för resandebehov inom kollektivtrafiken som kanske behövs en bit in på 2040-talet. Nu är inte heller en tid där några verksamheter kan avstå ifrån att anpassa sin bemanning utifrån det nuvarande, och de kommande två till tre årens, behov av verksamhetens tjänster och uppdrag. Det är bra att kommunstyrelsen tar sitt styrningsansvar och kräver att Stadsbyggnadsförvaltningen skyndsamt säkerställer en trovärdig ekonomi i balans. När markförsäljningen i stort sett upphört och bygglovsärendena minskat med över 50 procent måste även personalresurser flyttas om från Stadsbyggnadsresurser till resurser inom skolan och äldreomsorgen.

På grund av en misskött kommunal ekonomi tvingades Uppsala kommun i början av 2000-talet sälja av Uppsala Energi till ett skampris. Uppsala kommun får inte bara efter drygt 20 år än en gång hamna i ett läge där man under förnedrande former behöver sälja av till exempel stora delar av Uppsalahems bestånd.

§ 116

Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare

KSN-2023-00629

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** anta reviderad riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare enligt ärendet.

Sammanfattning

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige varje mandatperiod besluta om ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare (KL 5 kap. 3 §). Uppsala kommun uppfyller lagkravet genom målen i Mål och budget samt styrningen i Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare. Beslutet ersätter den tidigare antagna riktlinjen för kontroll och uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet (KSN-2020-01182). Styrningen i riktlinjen har avgränsats till privata utförare för att renodla styrningen och bättre svara upp mot lagstiftningen inom området. Betydelsen av allmänhetens insyn har även förtydligats liksom betydelsen av att nämnderna genom avtal säkerställer riktlinjens intentioner.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen förslag 31 maj 2023 § 110
- Tjänsteskrivelse daterad 23 maj 2023
- Bilaga 1 Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare

Yrkanden

Therez Almerfors (M), Eva Moberg (KD), Kent Kumpula (SD), Stefan Hanna (UP), Monica Lindgren Petersson (V), Asal Gohari (S), Ludvig Arbin (L) samt Jonas Petersson (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Särskilda yttranden

Therez Almerfors (M) och Jonas Segersam (KD) anmäler följande särskilda yttrande: *Alla Uppsalas välfärdsverksamheter ska ha hög kvalitet och uppsalabornas valfrihet ska värnas genom en mångfald av aktörer. Såväl privata utförare som de i egen regi ska följas upp genom tydliga kontroller för att säkerställa att varje individ får den vård och omsorg de behöver. På kommunstyrelsens arbetsutskott lämnade vi därför ett yrkande om att lägga till en skrivning i ärendet om att kontroll och uppföljning av egen regi regleras i separat riktlinje, vilket efter det finns med i ärendet.*

Kent Kumpula (SD) anmäler följande särskilda yttrande: *Med tanke på förekommande bidragsfusk, bland annat kring Attendoskandalen, är det viktigt att det finns rejäla och robusta regelverk och rutiner så att kommunen har koll på att arbete utförs som planerat. Men det är också viktigt att vi inte missar att titta på insidan, på kommunen, för det är när kommunen infiltreras av organiserad kriminalitet och klankriminalitet som dörrarna till bidragsfusk öppnas på vid gavel. Vi kan inte bara peka på utförarna och ha blicken riktad utåt, vi måste också kunna se infiltrationen, som är ett faktum. Om kommunen inte hade blivit infiltrerad, så hade det kriminella upplägget i Attendoskandalen aldrig kunnat genomföras. Jag upplever tyvärr att kommunen pekade med hela handen på utomstående utförare, istället för att lyfta och belysa infiltrationen. Om vi inte ens vågar erkänna att ett problem finns, kommer vi aldrig någonsin att kunna lösa det, och i så fall är det bara en tidsfråga innan Attendoskandalen upprepas.*

Stefan Hanna (UP) anmäler följande särskilda yttrande: *Mycket viktigt att även utföra dessa kontroller och uppföljning av egna verksamheter. Kommunen har inte längre en beställar och utförarorganisation men måste ändå agera på samma sätt mot de verksamheter som ska leverera de tjänster kommunen ansvarar för gentemot Uppsalaborna. Jag ser inga skäl att använda olika processer och metoder för uppföljning av privata och kommunala utförare.*

§ 117

Samverkansavtal för den gemensamma räddningsnämnden

KSN-2023-01262

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** godkänna förslag till nytt samverkansavtal för den gemensamma räddningsnämnden enligt bilaga 1.

Sammanfattning

Uppsala, Tierps och Östhammars kommuner samverkar sedan 2012 i en gemensam räddningsnämnd där Uppsala kommun är värdkommun. Kommunfullmäktige har att godkänna förslag på reviderat samverkansavtal som också ska godkännas av respektive fullmäktige i de samverkande kommunerna.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen förslag 31 maj 2023 § 111
- Tjänsteskrivelse daterad 2023-04-18
- Bilaga 1 Samverkansavtal gemensam räddningsnämnd from 2023-07-01
- Bilaga 2 Budgetmall gemensam räddningsnämnd

Yrkanden

Hilde Klasson (S) och Christian Hermansson (KD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

§ 118

Taxor för rengöring och brandskyddskontroll enligt lagen

(2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)

KSN-2023-01207

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** fastställa taxor gällande rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) att gälla från och med 2023-12-01 enligt bilaga 1. Samtidigt upphör tidigare fastställda taxor gällande rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) att gälla, samt
2. **att** delegera till den gemensamma räddningsnämnden att årligen från och med 2025-01-01 justera taxorna med hänsyn till prisutvecklingen. Taxorna justeras med 90 procent av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) för arbetare, privat sektor, preliminära siffror, SNI 2007, B-S exkl O. Skulle indexet i juni ha förändrats något kommande år jämfört med indexet i juni 2023 justeras taxorna med 90 procent av indexförändringen nästkommande kalenderår.

Sammanfattning

Nuvarande avtal för utförandet av rengöring (sotning) och brandskyddskontroll upphör att gälla 2023-11-30. I och med att räddningsnämnden genomfört ny upphandling föreslås taxorna att sänkas med 18,8 procent i samtliga tre kommuner.

Taxor för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll börjar att gälla från och med 2023-12-01 enligt 3 kap 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) i Uppsala kommun.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen förslag 31 maj 2023 § 112
- Tjänsteskrivelse daterad 12 april 2023
- Bilaga 1, Taxor rengöring och brandskyddskontroll att gälla från och med 2023-12-01 till 2024-12-31 i Uppsala kommun

Kommunfullmäktige
Protokoll

Datum:
2023-06-19

- Bilaga 2, Protokollsutdrag från räddningsnämnden den 22 mars 2023

Yrkanden

Hilde Klasson (S), Therez Almerfors (M) och Christian Hermanson (KD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

§ 120

Revidering av § 49 punkt 5 i reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder

KSN-2023-01411

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** revidera Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun så att ansvaret för belägenhetsadress- och lägenhetsregisterfrågor enligt lagen (2006:378) om lägenhetsregister övergår från miljö- och hälsoskyddsnämnden till plan- och byggnadsnämnden.

Sammanfattning

Enligt lagen om lägenhetsregister ansvarar kommunen för beslut om adressättning och ajourhållning av belägenhetsadresser. I gällande reglemente svarar miljö- och hälsoskyddsnämnden för kommunens ansvar enligt lagen.

Genom att flytta ansvaret för belägenhetsadress- och lägenhetsregisterfrågor från miljö- och hälsoskyddsnämnden till plan- och byggnadsnämnden effektiviserar adressättningsprocesserna i kommunen samtidigt som risken för brister i registren minskar.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen förslag 31 maj 2023 § 114
- Tjänsteskrivelse daterad 15 maj 2023
- Bilaga 1, protokollsutdrag från miljö- och hälsoskyddsnämnden 19 april 2023 §39
- Bilaga 2, protokollsutdrag från plan- och byggnadsnämnden 27 april 2023 §64

Beslutsgång

Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

§ 121

Svar på motion om att ta bort tiggeriförbudet i Uppsala kommuns lokala ordningsföreskrifter från Stina Jansson och Lovisa Johansson (FI)

KSN-2022-02703

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Stina Jansson (FI) och Lovisa Johansson (FI) föreslår i en motion väckt 19 september 2022 att omformulera §12 i Uppsala kommuns lokala ordningsföreskrifter så att passiv insamling av pengar också undantas tillståndsplikten.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen förslag 31 maj 2023 § 115
- Tjänsteskrivelse daterad 13 mars 2023
- Bilaga, Motion om att ta bort tiggeriförbudet i Uppsala kommuns lokala ordningsföreskrifter från Stina Jansson (FI) och Lovisa Johansson (FI)

Yrkanden

Pavlos Cavelier Bizas (S), Mattias Johansson (C) och Anders Wallin (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag att besvara motionen med föredragning i ärendet.

Eva Moberg (KD), Kent Kumpula (SD), Mats Gyllander (M) och Alexander von Uckermann (SD) yrkar avslag på motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag mot Eva Mobergs (KD) med fleras yrkande och finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Reservationer

Närvarande ledamöter (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och med följande motivering:

Uppsala kommun har idag tyvärr inget tiggeriförbud, därför borde motionen inte kunna annat än avslås. Däremot förordar vi ett tiggeriförbud, det organiserade tiggeriet har bevisats ha en stark koppling till organiserad kriminalitet. Att tillåta tiggeri är ingen lösning på problemet utan leder bara till att fler utsatta utnyttjas av kriminella organisationer som tjänar pengar på det. Tiggeriet leder även till att myndigheterna i hemlandet får svårigheter att åtgärda problemet exempelvis genom att barnfamiljer inte nyttjar den barnomsorg som hade behövts för att föräldrarna ska kunna ge sina barn en bra framtid.

Närvarande ledamöter (M) och (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och med följande motivering:

I kommunens lokala ordningsföreskrifter framgår att Polismyndighetens tillstånd krävs för insamling av pengar i bössor eller liknande, om insamlingen inte utgör led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning. Det finns de facto inget förbud mot passiv insamling av pengar, tiggeri, i Uppsala kommun.

§ 122

Svar på motion om aktiviteter på Vaksala torg på söndagar från Stefan Hanna (-)

KSN-2021-02753

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** se över kommunens allmänna föreskrifter om försäljningsplatser i syfte att tiderna för försäljning på Vaksala torg ändras så att handel tillåts även på söndagar, samt
2. **att** Vaksala torg blir möjligt för Uppsalaborna att använda för handelsverksamhet även på söndagar.

Sammanfattning

Stefan Hanna (-) föreslår i en motion väckt 11 oktober 2021 att Vaksala torg blir möjligt för Uppsalaborna att använda för handelsverksamhet även på söndagar.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen förslag 31 maj 2023 § 116
- Tjänsteskrivelse daterad 19 maj 2023
- Bilaga, Motion om aktiviteter på Vaksala torg på söndagar från Stefan Hanna (-)

Yrkanden

Ehsan Nasari (C), Lina Hamberg (UP), Sofia Andersson (M), David Perez (SD), Magnus Wikberg (KD) och Sussie Åhlander (L) yrkar bifall till motionen.

Rafael Waters (S), Stefan Hanna (UP) och Joachim Höggren (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag gällande första att-satsen, samt i övrigt bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag gällande den första att-satsen mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller densamma.

Därefter ställer ordföranden Ehsan Nasaris (C) med fleras yrkande om bifall till motionen mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller densamma.

Särskilda yttranden

Ehsan Nasari (C) anmäler följande särskilda yttrande:

Vaksala torg är en stor yta med ett utmärkt läge i centrala Uppsala. Platsen har stor potential, men denna potential utnyttjas inte idag, då torget ofta står tomt och öde, vilket kan göra att det upplevs otryggt. En typ av aktivitet som ändå av hävd förekommer på torget är torghandel. Att den idag är begränsad så att den inte får äga rum på söndagar är en märklig kvarleva som det vore hög tid att rätta till. Det borde vara upp till näringsidkarna själva när de vill bedriva sin verksamhet, speciellt som det livar upp en i övrigt allt för öde plats.

Therez Almerfors (M) anmäler följande särskilda yttrande:

Vaksala torg är en outnyttjad yta i centrala Uppsala. Majoriteten av året står torget tomt utan någon större verksamhet, det är beklagligt. Utöver torghandel, loppisar och andra marknader vill Moderaterna att Vaksala torg också vara en plats för större evenemang och restaurangverksamhet. Tyvärr nyttjas det inte till detta i den omfattning som vore önskvärt för en av kommunens största och mest centrala torg. Det finns därmed potential att skapa en naturlig och ordentlig mötesplats. Om detta lämnade Moderaterna in en motion i oktober 2021. I samband med att denna motion behandlas önskar vi att även Moderaternas motion lyfts till behandling.

§ 123

Svar på motion om att avbryta spårvagnsprojektet från Therez Almerfors (M) med flera

KSN-2022-02904

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** avslå motionen.

Sammanfattning

Den 10 november 2022 inkom motion från Therez Almerfors (M), Ehsan Nasari (C), Jonas Segersam (KD) och Jennie Claesson (L) (se **bilaga 1**) om att avbryta spårvägsprojektet med yrkanden om

- att avbryta spårvägsprojektet och riva upp de beslut som är kopplade till detta samt stryka samtliga kostnader i Mål och Budget 2023–2025 som avser spårvägsprojektet,
- att tillsammans med Regionen utreda Uppsalas framtida kapacitetsstarka kollektivtrafik, samt
- att påbörja arbetet med en ny fördjupad översiktsplan för de sydöstra stadsdelarna.

Till yrkandena har följande skäl anförts:

”Nuvarande spårvägsplaner är både för dåligt förankrade, i politiken och bland medborgarna, och är dessutom inte klara när det gäller bro över Fyrisån och tillhörande placering av depå på östra sidan ån,

Uppsala går in i ett ekonomiskt svårt läge. En genomlysning av kommunens verksamheter behövs och det måste prioriteras i kostnader för att fokusera på kommunens kärnuppgifter. Det behövs en restriktiv hållning till nya investeringar och prioriteringar av redan beslutade investeringar är nödvändigt.

Den viktigaste utvecklingen när det gäller kollektivtrafik är att bygga järnväg med tillräcklig kapacitet (fyra spår) mellan Uppsala och Stockholm. Vi måste därför tillsammans med den nya regeringen som lovat spade i marken under

mandatperioden, Region Uppsala och övriga kommuner säkerställa att denna investering snarast genomförs.

Vi vill se ett omtag i planerna för utbyggnaden i de sydöstra stadsdelarna. I samband med detta är det också rimligt att göra ett omtag i planeringen för den kapacitetsstarka kollektivtrafiken, för att dessa två planer ska samspela så väl som möjligt och för att Uppsalaborna ska slippa stå för en miljardnota utan att få maximal nytta tillbaka.”

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen förslag 14 juni 2023 § 144
- Tjänsteskrivelse daterad 8 juni 2023
- Bilaga 1, Motion om att avbryta spårvagnsprojektet från Therez Almerfors (M) med flera
- Bilaga 2, jämförelseanalys mellan spårväg, BRT och BRT konverteras till spårväg

Yrkanden

Linda Eskilsson (MP), Joachim Höggren (MP), David Ling (MP), Erik Pelling (S), Klara Ellström (MP), Tobias Smedberg (V), Ylva Stadell (S), Hilde Klasson (S), Pavlos Cavelier Bizas (S), Asal Gohari (S), Mattias Kristenson (S), Rafael Waters (S), Hanna Victoria Mörck (V) och Artemis Lumarker (V) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag att avslå motionen.

Therez Almerfors (M), Stefan Hanna (UP), Ehsan Nasari (C), Jonas Segersam (KD), Lina Hamberg (UP), Victor Zhao Jansson (C), Kent Kumpula (SD), Markus Lagerquist (M), Kristian Ljungberg (M), Magnus Wikberg (KD) och Lisen Burmeister (SD) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag mot Therez Almerfors (M) med fleras yrkande.

Omröstning begärs och genomförs.

Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:
Rösta JA för att bifalla kommunstyrelsens förslag, rösta NEJ för att bifalla motionen.

Med 39 ja-röster mot 37 nej-röster och 5 ledamöter som avstår från att rösta finner ordföranden att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Detaljerat resultat omröstning

Ja-röst avger:

Erik Pelling (S), Eva Christiernin (S), Mattias Kristenson (S), Helena Ersson (S), Pavlos Cavelier Bizas (S), Ylva Stadell (S), Asal Gohari (S), Patrik Hedlund (S), Kia Solid (S), Klas-Herman Lundgren (S), Carl Lindberg (S), Hilde Klasson (S), Rafael Waters (S), Maria Patel (S), Tobias Lundblad (S), Agneta Gille (S), Hannes Nelander (S), Loa Mothata (S), Peder Granath (S), Agneta Erikson (S), Staffan Yngve (S), Tobias Smedberg (V), Hanna Victoria Mörck (V), Karolin Lundström (V), Lalla Andersson (V), Ingela Ekrelus (V), Artemis Lumarker (V), Anette Fischer (V), Per-Olof Forsblom (V), Monica Lindgren Petersson (V), Linda Eskilsson (MP), Erik Wahlström (MP), David Ling (MP), Klara Ellström (MP), Bedo Kaplan (S), Hani Melli (S), Erik Wiklund (V), Karin Bennemo (V) och Joachim Höggren (MP).

Nej-röst avger:

Therez Almerfors (M), Sofia Andersson (M), Marta Obminska (M), Fredrik Hultman (M), Kristian Ljungberg (M), Cecilia Forss (M), Christopher Lagerqvist (M), Markus Lagerqvist (M), Robin Kronvall (M), Edvin Alam (M), Magnus Åkerman (M), Mårten Blix (M), Mats Gyllander (M), Kent Kumpula (SD), David Perez (SD), Lisen Burmeister (SD), Alexander von Uckermann (SD), Mattias Jansson (SD), Mike Tutsch (SD), Emil Eneblad (SD), Ehsan Nasari (C), Nora Karlsson (C), Jonas Petersson (C), Olle Romlin (C), Mattias Johansson (C), Mats Åhlund (C), Jonas Segersam (KD), Leif Boström (KD), Evelina Solem (KD), Eva Moberg (KD), Christian Hermanson (KD), Magnus Wikberg (KD), Stefan Hanna (UP), Lina Hamberg (UP), Madeleine Andersson (M), Dominicus Bäckström (SD) och Karin Thalén Ottersgård (C).

Avstår gör:

Jennie Claesson (L), Sussie Åhlander (L), Anders Wallin (L), Anders A Aronsson (L) och Ludvig Arbin (L).

Reservationer

Närvarande ledamöter (M) och (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och med följande motivering:

Moderaterna gick till val på att avbryta spårvägen. Vi hade en majoritet för det i fullmäktige när vi lämnade in vår motion. Sedan dess har majoriteten skiftat och vi kan konstatera att skattemedel som hade kunnat läggas på kommunens kärnuppgifter kommer fortsätta att spenderas på spårvägsprojektet. I ett ansträngt ekonomiskt läge krävs politiskt ledarskap som tar ansvar.

Att bygga spårväg är dyrt. Redan innan själva byggnationen har påbörjats har projektet kostat skattebetalarna 300 miljoner kronor. Under våren kom nya prognoser för projektet, de visade en indexjustering som innebär en stor ökning och att kostnaden

uppskattas landa på 7,9 miljarder. Utöver denna justering är det ekonomiska läget över osäker och vi ser redan nu en stor kostnadsökning på bl.a. stål. Det innebär att de kostnadskalkyler som presenterats hittills för spårvägen är osäkra och att den slutgiltiga kostnaden för uppsalaborna med stor sannolikhet lär bli mycket högre än det som lovats.

Underlagen som presenterats för att styrka att kapaciteten med spårväg behövs grundar sig i planer som Moderaterna inte står bakom. Med vårt förslag om en ny fördjupad översiktsplan i sydöstra Uppsala och där man flyttar bostäder för att möjliggöra för fler småhus blir underlaget av resenärer mindre vilket innebär att behovet av just spårväg minskar. Vi vill se en annan sorts bebyggelse och en minskad bebyggelse i de sydöstra stadsdelarna där trygghet och trivsel överordnas täthet och där kvalitet överordnas kvantitet. I en sådan situationen skulle t.ex. BRT (Bus rapid transit) räcka för att täcka upp för kapaciteten.

Vi ser också oroande på en minskad cykelandel till förmån för ökat spårvägsresande i den närmaste zonen. Prognoser som baserar på en förflyttning från cykel till spårväg på kortaste resorna i innerstaden kan inte motivera en miljardinvestering i spårväg.

Utöver kostnaderna för spårvägen finns det andra parametrar som talar mot spårvägen. Det är en oflexibel kollektivtrafiklösning som kommer att minska tillgängligheten till innerstaden under den långa byggnadsperioden. 1400 träd kommer behöva flyttas samtidigt som ledningsflyttar ska genomföras. Dessutom är de geologiska förutsättningarna för att bygga spårväg i Uppsala inte optimala. Uppsala är byggt på lera och redan idag har vi problem med att byggnader rör sig sakta ner mot ån.

Kommunen behöver ha en restriktiv hållning både när det kommer till nya och redan beslutade investeringar. Att avbryta projektet Uppsala spårväg, som innebär en miljardnota för Uppsalas skattebetalare, är en sådan nödvändig prioritering. Spårvägsprojektet och skattelöseriet hade kunnat stoppas på kommunfullmäktige den 19 juni men istället får pengarullningen fortsätta.

Närvarande ledamöter (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och med följande motivering:

Vi är kritiska till spårvägsplanerna, det är ingen hemlighet eller överraskning för någon. Sverigedemokraterna är inte som andra partier, vi står för sanningen och vi håller det vi lovar. Vi förordar moderna elbussar, BRT, med hög kapacitet. Det är ett alternativ som är smartare, mer flexibelt och mycket mer kostnadseffektivt. Det är ett enormt riskmoment att ge sig in i den här miljardullningen under rådande lågkonjunktur med ett mycket osäkert prisläge på grund av stigande materialpriser. Vi tycker inte att kommunen ska spendera alla dessa miljarder på en spårväg, när det hade räckt med elbussar med hög kapacitet. Det är ett enormt riskmoment att sparka igång ett spårvägsprojekt med ett mycket osäkert prisläge på grund av stigande materialpriser och inflation. Vi kan vara helt säkra på att spårvägsprojektet kommer att bli enormt mycket dyrare än de beräkningar vi fått se. Det finns dessutom en uppenbar risk att antalet bostäder och nya arbetstillfällen blir lägre än vad styret planerat för i de sydöstra stadsdelarna. Att i det här

läget låsa fast sig vid ett kollektivtrafiksslag som endast är ekonomiskt försvarbart vid maximalt resenärsunderlag, är oansvarigt och ett vansinne. Om vi ökar antalet avgångar och byter ut bussarna till moderna högkapacitetsbussar, så räcker kapaciteten. Vi behöver inte spårvägen. Avbryt spårvägsvansinnet nu.

Närvarande ledamöter (UP) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Särskilda yttranden

Ehsan Nasari (C) anmäler följande särskilda yttrande:

Centerpartiet är för att vår kommun växer och utvecklas. Det är nödvändig för att trygga företagens och välfärdens kompetensförsörjning och för finansiering av skola, vård och omsorg. Vi är också för en kapacitetsstark kollektivtrafik, som är en förutsättning för att vi på sikt ska ha ett hållbart resande och stärka framkomligheten. Därför förespråkar vi snabba och moderna snabbussar på eldrift, så kallade BRT, vilka innebär en rad fördelar. Med BRT finns en möjlighet att göra iförandet bitvis, efter behov och i relation till andra prioriteringar kommunen behöver göra. Spårvägen däremot innebär är en enbent teknisk lösning som inte är tillämpbar för resterande Uppsala Kommun och Uppsala tätort. Detta kommer tjäna en mycket liten del av kommunens invånare till en mycket hög kostnad medan BRT har förutsättningarna att utvecklas till ett sammanhängande stomstråk för hela Uppsala tätort och även på sikt, om kommunen prioriterar en tillväxt på landsbygden. Bland annat finns resandeunderlag för BRT för en linje ut till Gränby, men för spårväg är resandeunderlaget helt otillräckligt.

I utvärderingar av såväl Statskontoret som Riksrevisionen har det riktats kritik mot de förhandlingsuppdrag som allmänt benämns som fyrspårsavtalet. Statskontoret konstaterar att denna typ av förhandlingsform går snabbt men på bekostnad av andra värden. Till exempel är den demokratiska insynen sämre och det finns risk för sämre beslutsunderlag. Det konstateras också att det finns risker för undanträngningseffekter av andra investeringar. Negativa effekter som är påtagliga i vår kommun. Riksrevisionen konstaterar att det fanns genomgripande brister i det underlag som togs fram inför förhandlingarna. Staten hade enligt Riksrevisionens bedömning begränsad kännedom om vilka övergripande transportbehov som fanns i regionerna och vilka åtgärder som kunde lösa transportproblemen. Förhandlingens utgångspunkt, att främst kostsamma spårinvesteringar var aktuella, medförde att andra möjliga och sannolikt effektiva lösningar inte beaktades fullt ut. Centerpartiet röstade som enda parti nej till detta ohållbara avtal med staten. Det har visat sig att vi hade rätt.

Vi är också kritiska till att det ska byggas en broförbindelse för tung spårväg vid Ultuna. Förutom att detta är ett mycket känsligt naturområde med stora ekologiska värden så hotar en bro över Årike Fyris dricksvattnet i Uppsalaåsen, äventyrar Ultuna källa och försämrar vattnet i Sävjaån. En broförbindelse kräver dessutom tillstånd från Länsstyrelsen och ett så kallad vattendom från mark- och miljödomstolen. Det finns en stor risk att bron inte får byggas. I skrivande stund nu saknas det dock alternativa planer

för ett scenario där bron över Ultuna inte skulle få byggas. Beslutsunderlagen har alltså inte varit tillräckliga för de beslut som har fattats. Det rimliga är att saker sker i rätt ordning. Kan man inte bygga en bro eller om den blir avsevärt försenad för att miljöprövningar drar ut på tiden spricker de flesta planer för projekten öster om ån. Detta riskerar att hundratals miljoner kronor lagts ner helt i onödan. I dagsläget ligger också behoven för en bro långt borta, då vi inte har en enda ny detaljplan för den planerade bebyggelsen öster om ån. Trafikverket har dessutom indikerat att projektet som helhet är försenat med 5, möjligen även 10 år. Oavsett teknisklag bör också den planerade depån placeras väster om ån, i anslutning till kunskapsstråket som är den del av den planerade kapacitetsstarka kollektivtrafiken som har förutsättningar att stå på sina egna ben.

Det finns en stor risk att vi inte kommer att klara av den tidsplan som finns för spårvägen, med risk för att vi då kan gå miste om statsbidragen i Stadsmiljöavtalet. Tidsplanen är mycket utmanande och medför stora risker i projektet. Vi har också ett helt annat samhällsekonomiskt läge nu i jämförelse med när vi tecknade avtalet med staten och fattade beslut om spårväg. Inflationen driver på kostnader och ränteläget är utmanande. Samtidigt har vi stora hål i välfärden. En skola och äldreomsorg som skriker efter mer resurser, stora kompetensförsörjningsbehov inom välfärden. Det är inte läge att just nu lägga miljarder på spårväg, planer som kommer innebära stora nedskärningar i kommunens övriga verksamhet.

Det har framförts att resandeprognoserna pekar på ett så stort resandeunderlag att endast spårväg är aktuellt. Regionen har presenterat en ny resandeprognos som bygger på idel antaganden. Utgångspunkten är nya resvaneundersökningar och den föreslagna fördjupade översiktsplanen för de sydöstra stadsdelarna. Centerpartiet vill ta ett omtag kring sydöstra stadsdelarna och ta fram en ny fördjupad översiktsplan, med en betydlig mindre bebyggelse, som vi i stället vill sprida till övriga delar av vår kommun. Detta skulle påverka markanvändningen i såväl sydöstra som södra Uppsala och även resandeprognosen.

I jämförelse av kapacitetsbedömning mellan BRT-bussar och spårväg har man också tagit en buss med mycket ståplatser och jämfört med en spårvagn med mycket sittplatser, och sen räknar man bara praktisk kapacitet som en kvot av sittplatser. Regionens definition av praktisk kapacitet är 160% av sittplatser. Om man skulle tagit Malmöexpressens BRT-bussar och spårvägen i Lund har bägge en registrerad kapacitet på 150 passagerare. Så att de överhuvudtaget är olika kapacitet för en 30m spårväg och BRT bör ifrågasättas. Att prognoser kraftigt slår fel är just Lund ett exempel på. Under planeringen av spårvägen i Lund fanns det en prognos på över 200 000 resor i månaden i år. Aktuell statistik från 2023 visar däremot att man nått upp till strax över 100 000 resande med spårväg i Lund, drygt hälften av det man hade prognostiserat. De trafikflöden som antyder ett större resande från öster till väster om ån och det nya stationsläget bygger därtill också på att SJ-tåget skulle stanna vid det nya stationsläget.

Centerpartiet ser att den troliga utvecklingen i dagsläget är att hela den kapacitetsstarka kollektivtrafiken får stå och vänta och våndas över de tillstånd och domar som krävs. Detta är en mycket oklok planering oavsett val av teknikslag och en risk för hela projektet som behöver beaktas i detta läge. Uppsalaborna förtjänar bättre.

Jennie Claesson (L) anmäler följande särskilda yttrande:

Liberalerna står för frihet – frihet att bo, leva och verka i Uppsala, Sveriges mest expansiva kommun. Vi är glada över att fler och fler ser sin framtid i Uppsala, en tillväxt som är driven av människor som väljer Uppsala kommun för studier, arbete och bilda familj. Historiskt sett har vår kommun alltid haft en hög befolkningstakt. Under de senaste 70 åren har Uppsalaborna blivit 150 000 fler, en ökning som inte ens påverkades av 90-talets finanskris. Företag och akademin bidrar till vår samhälleliga och ekonomiska utveckling, vilket finansierar vår skola, vård och omsorg. Våra två världsledande universitet har idag över 50 000 studenter och fortsatt högt söktryck. Uppsalas företag skapar jobbtillfällen och ekonomisk tillväxt, samtidigt som de står inför utmaningar med kompetensbrist. För att möta efterfrågan behöver Uppsala bygga cirka 1 900 bostäder per år. Uppsala måste ligga i takt med utvecklingen. Fyrspårsavtalet är oerhört viktigt med sina åtaganden om bostadsbyggande och spårvägsutbyggnad. Avtalets grund ligger i dess fokus på bostadsbyggande, vilket framgår i dess titel: "Avtal avseende bostadsbyggande i Bergsbrunna med omgivning, Södra staden och 'Nysala' i Uppsala kommun". Avtalet innebär ett samarbete mellan Uppsala kommun, staten och Region Uppsala, för att möta den växande efterfrågan på bostäder. Beslutet som fastställdes på Liberalernas medlemsmöte 30 maj säkrar en progressiv och stabil väg framåt för kommunen samtidigt som det skapar förutsägbarhet och långsiktighet. Liberalerna gick till val på att förverkliga fyrspårsavtalet med dess förpliktelser och spårväg som teknikval. Detta är något som vi öppet och transparent meddelade väljarna för att de skulle kunna ta ställning. Resultatet blev att de partier som delar Liberalernas linje vann majoritet i kommunfullmäktige. Efter valet ville Liberalerna ha ett maktskifte tillsammans med Alliansen. I förhandlingarna öppnade vi för samarbete och kompromiss genom att avbryta spårvägsprojektet och fortsätta utreda, allt för att möjliggöra ett nytt styre. Men så blev inte fallet. Alliansledda regionens nya prognos visar att en investering i spårväg behövs i Uppsala kommun för att lösa framtidens kollektivtrafik. Utredningar och jämförelsestudier har utförts under lång tid. Samtliga studier visar att spårväg är det bästa alternativet. Redan vid invigningen av tågstationen Uppsala Södra om tio år, det vill säga 2033, kommer behovet att ha överstigit kapaciteten. Vi i Liberalerna anser att det gedigna underlag som har tagits fram, med respekt för expertisens uppfattningar, är mycket illförlitligt. Det är därför Liberalerna finner det nödvändigt att vara tydligt med vårt stöd för fyrspårsavtalets åtaganden med två nya järnvägsspår, Uppsala Södra station, bostadsbyggande i hela kommunen och spårväg.

Stefan Hanna (UP) anmäler följande särskilda yttrande:

Det är djupt beklagligt att Uppsala kommun försatt sig i denna situation där man genom Fyrspårsavtalet bundit Uppsalaborna till en kraftig och snabb bebyggelseplan och spårväg som jag är övertygad om inte en majoritet av Uppsalaborna önskar. I ärendet framgår bland annat: "Med den utgångspunkten har det visat sig att spårväg är det trafikslag som har tillräcklig kapacitet för att möta prognostiserad utveckling och därtill är det mest ekonomiska alternativet. Detta främst på grund av att det genererar största möjliga statliga bidrag samt för att det kollektivtrafikslaget skapar störst intäkter för kommunen då spårväg genererar högre markvärdesökning på den kommunala mark som är tilltänkt för exploatering." Hur säkert är det att vi kommer att klara av tidplanen för att kunna ta del av Stadsmiljöavtalen? Vad händer om Länsstyrelsen eller mark- och miljödomstolar stoppar nuvarande planer?

Det är tyvärr ett faktum att samtliga partier representerade i Regionfullmäktige ställt sig bakom det avtal som innan en önskad omförhandling kraftigt låser fast Uppsalas byggplaner minst fram till år 2050. Det innebär att Uppsalaborna tyvärr genom sina röster i kraftig majoritet röstat fram Socialdemokraterna, Moderaterna, Vänsterpartiet, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet. Utvecklingspartiet demokraterna kan bara beklaga att detta inte var tillräckligt tydligt i valet, vilket innebar att väldigt många inte insåg vad de röstade på. Uppsala ska främst byggas ut för Uppsalabornas bästa, inga andra. Utvecklingspartiet demokraternas tillväxtpolitik är socialt-, ekologiskt- och ekonomiskt hållbar. Vi hoppas att de nuvarande planerna inte blir verklighet då vi anser att de inte leder till en önskad utveckling av en kommun med fantastiska möjligheter att växa klokare. Inte minst klokare ur de redan befintliga invånarnas perspektiv.

Runt år 2035 har alla överlagandeprocesser avgjorts och vi vet hur mycket Uppsala växt till dess. Då är tiden mogen att utreda om moderna lösningar som automatbana av någon form eller till och med tunnelbana är rätt nästa steg av kapacitetsstark kollektivtrafik i Uppsala.

På inget sätt är en spårvägssatsning av värde för barnen, och lärarna, i Bälinge som får arbeta i skolan med en dålig arbetsmiljö.

På inget sätt är en spårvägssatsning av värde för dem som bor på ett SÄBO i Stenhagen, personalen som jobbar där och anhöriga och vänner som vill besöka dem.

På inget sätt blir kollektivtrafiken bättre för dem som bor i Gränby, Salabackar och hela vår landsbygd av att det byggs en dyr spårväg i en liten del av Uppsala stad.

Det går inte att rättfärdiga de framtunga kostnader som en satsning på spårväg i Uppsala innebär. Ett spårvägsprojekt kapitalkostnader, avskrivningar och underhållskostnader kommer att bli enorma. Kommunen och Regionen klarar inte ens av att upphandla busskurer. Sannolikheten att det blir en mycket dålig upphandling kopplat till spårvägen är också mycket stor. Gat- och samhällsmiljönämndens ordförande säger

Kommunfullmäktige
Protokoll

Datum:
2023-06-19

att kommunen nu inte har råd med snöröjning och Region Uppsala har höjt priset för en enkelresa till 39 kronor. Det är ansvarslöst och dåligt att spårvägsprojektet fortsätter framåt trots att det leder oss mot en stor ekonomisk urspårning.

§ 124

Svar på motion om framkomlighet för långa moderna bussar från Stefan Hanna (UP)

KSN-2022-03487

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** avslå motionen.

Sammanfattning

Stefan Hanna (UP) föreslår i en motion väckt 11 december 2022 följande:

- Att Uppsala kommun ska planera för och bygga kollektivtrafikstråk i centrum och Uppsala stads södra stadsdelar så att långa, tunga och moderna bussystem kan få god framkomlighet genom att kollektivtrafiken i stor omfattning får separata körfält.
- Att långa bussar, som liknar de längsta i Malmö stad, utreds som nästa utvecklingssteg för att säkra kollektivtrafik i city med högre kapacitet än idag.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen förslag 14 juni 2023 § 144
- Tjänsteskrivelse daterad 8 juni 2023
- Bilaga 1, motion om framkomlighet för långa moderna bussar från Stefan Hanna (UP)
- Bilaga 2, jämförelsetabell

Yrkanden

Linda Eskilsson (MP), Joachim Höggren (MP), David Ling (MP), Erik Pelling (S), Klara Ellström (MP), Tobias Smedberg (V), Ylva Stadell (S), Hilde Klasson (S), Pavlos Cavelier Bizas (S), Asal Gohari (S), Mattias Kristenson (S), Rafael Waters (S), Hanna Victoria Mörck (V), Artemis Lumarker (V) och Jennie Claesson (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag att avslå motionen.

Stefan Hanna (UP), Ehsan Nasari (C), Jonas Segersam (KD), Lina Hamberg (UP), Victor Zhao Jansson (C), Kent Kumpula (SD), Christian Hermanson (KD), Therez Almerfors (M),

Markus Lagerquist (M), Kristian Ljungberg (M), Magnus Wikberg (KD) och Lisen Burmeister (SD) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag mot Stefan Hannas (UP) med fleras yrkande.

Omröstning begärs och genomförs.

Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Rösta JA för att bifalla kommunstyrelsens förslag, rösta NEJ för att bifalla motionen.

Med 44 ja-röster mot 37 nej-röster finner ordföranden att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Detaljerat resultat omröstning

Ja-röst avger:

Erik Pelling (S), Eva Christiernin (S), Mattias Kristenson (S), Helena Ersson (S), Pavlos Cavelier Bizas (S), Ylva Stadell (S), Asal Gohari (S), Patrik Hedlund (S), Kia Solid (S), Klas-Herman Lundgren (S), Carl Lindberg (S), Hilde Klasson (S), Rafael Waters (S), Maria Patel (S), Tobias Lundblad (S), Agneta Gille (S), Hannes Nelander (S), Loa Mothata (S), Peder Granath (S), Agneta Erikson (S), Staffan Yngve (S), Tobias Smedberg (V), Hanna Victoria Mörck (V), Karolin Lundström (V), Lalla Andersson (V), Ingela Ekrelus (V), Artemis Lumarker (V), Anette Fischer (V), Per-Olof Forsblom (V), Monica Lindgren Petersson (V), Linda Eskilsson (MP), Erik Wahlström (MP), David Ling (MP), Klara Ellström (MP), Jennie Claesson (L), Sussie Åhlander (L), Anders Wallin (L), Anders A Aronsson (L), Ludvig Arbin (L), Bedo Kaplan (S), Hani Melli (S), Erik Wiklund (V), Karin Bennemo (V) och Joachim Höggren (MP).

Nej-röst avger:

Therez Almerfors (M), Sofia Andersson (M), Marta Obminska (M), Fredrik Hultman (M), Kristian Ljungberg (M), Cecilia Forss (M), Christopher Lagerqvist (M), Markus Lagerquist (M), Robin Kronvall (M), Edvin Alam (M), Magnus Åkerman (M), Mårten Blix (M), Mats Gyllander (M), Kent Kumpula (SD), David Perez (SD), Lisen Burmeister (SD), Alexander von Uckermann (SD), Mattias Jansson (SD), Mike Tutsch (SD), Emil Eneblad (SD), Ehsan Nasari (C), Nora Karlsson (C), Jonas Petersson (C), Olle Romlin (C), Mattias Johansson (C), Mats Åhlund (C), Jonas Segersam (KD), Leif Boström (KD), Evelina Solem (KD), Eva Moberg (KD), Christian Hermanson (KD), Magnus Wikberg (KD), Stefan Hanna (UP), Lina Hamberg (UP), Madeleine Andersson (M), Dominicus Bäckström (SD) och Karin Thalén Ottersgård (C).

Reservationer

Närvarande ledamöter (M) och (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Närvarande ledamöter (UP) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Närvarande ledamöter (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och med följande motivering:

Vi är kritiska till spårvägsplanerna, det är ingen hemlighet eller överraskning för någon. Sverigedemokraterna är inte som andra partier, vi står för sanningen och vi håller det vi lovar. Vi förordar moderna elbussar, BRT, med hög kapacitet. Det är ett alternativ som är smartare, mer flexibelt och mycket mer kostnadseffektivt. Det är ett enormt riskmoment att ge sig in i den här miljardrullningen under rådande lågkonjunktur med ett mycket osäkert prisläge på grund av stigande materialpriser. Vi tycker inte att kommunen ska spendera alla dessa miljarder på en spårväg, när det hade räckt med elbussar med hög kapacitet. Det är ett enormt riskmoment att sparka igång ett spårvägsprojekt med ett mycket osäkert prisläge på grund av stigande materialpriser och inflation. Vi kan vara helt säkra på att spårvägsprojektet kommer att bli enormt mycket dyrare än de beräkningar vi fått se. Det finns dessutom en uppenbar risk att antalet bostäder och nya arbetstillfällen blir lägre än vad styret planerat för i de sydöstra stadsdelarna. Att i det här läget låsa fast sig vid ett kollektivtrafiksslag som endast är ekonomiskt försvarbart vid maximalt resenärsunderlag, är oansvarigt och ett vansinne. Om vi ökar antalet avgångar och byter ut bussarna till moderna högkapacitetsbussar, så räcker kapaciteten. Vi behöver inte spårvägen. Avbryt spårvägsvansinnet nu.

Särskilda yttranden

Ehsan Nasari (C) anmäler följande särskilda yttrande:

Centerpartiet är för att vår kommun växer och utvecklas. Det är nödvändig för att trygga företagets och välfärdens kompetensförsörjning och för finansiering av skola, vård och omsorg. Vi är också för en kapacitetsstark kollektivtrafik, som är en förutsättning för att vi på sikt ska ha ett hållbart resande och stärka framkomligheten. Därför förespråkar vi snabba och moderna snabbussar på eldrift, så kallade BRT, vilka innebär en rad fördelar. Med BRT finns en möjlighet att göra iförandet bitvis, efter behov och i relation till andra prioriteringar kommunen behöver göra. Spårvägen däremot innebär är en enbent teknisk lösning som inte är tillämpbar för resterande Uppsala Kommun och Uppsala tätort. Detta kommer tjäna en mycket liten del av kommunens invånare till en mycket hög kostnad medan BRT har förutsättningarna att utvecklas till ett sammanhängande stomstråk för hela Uppsala tätort och även på sikt, om kommunen prioriterar en tillväxt på landsbygden. Bland annat finns resandeunderlag för BRT för en linje ut till Gränby, men för spårväg är resandeunderlaget helt otillräckligt.

I utvärderingar av såväl Statskontoret som Riksrevisionen har det riktats kritik mot de förhandlingsuppdrag som allmänt benämns som fyrspårsavtalet. Statskontoret konstaterar att denna typ av förhandlingsform går snabbt men på bekostnad av andra värden. Till exempel är den demokratiska insynen sämre och det finns risk för sämre beslutsunderlag. Det konstateras också att det finns risker för undanträngningseffekter av andra investeringar. Negativa effekter som är påtagliga i vår kommun. Riksrevisionen konstaterar att det fanns genomgripande brister i det underlag som togs fram inför förhandlingarna. Staten hade enligt Riksrevisionens bedömning begränsad kännedom om vilka övergripande transportbehov som fanns i regionerna och vilka åtgärder som kunde lösa transportproblemen. Förhandlingens utgångspunkt, att främst kostsamma spårinvesteringar var aktuella, medförde att andra möjliga och sannolikt effektiva lösningar inte beaktades fullt ut. Centerpartiet röstade som enda parti nej till detta ohållbara avtal med staten. Det har visat sig att vi hade rätt.

Vi är också kritiska till att det ska byggas en broförbindelse för tung spårväg vid Ultuna. Förutom att detta är ett mycket känsligt naturområde med stora ekologiska värden så hotar en bro över Årike Fyris dricksvattnet i Uppsalaåsen, äventyrar Ultuna källa och försämrar vattnet i Sävjaån. En broförbindelse kräver dessutom tillstånd från Länsstyrelsen och ett så kallad vattendom från mark- och miljödomstolen. Det finns en stor risk att bron inte får byggas. I skrivande stund nu saknas det dock alternativa planer för ett scenario där bron över Ultuna inte skulle få byggas. Beslutsunderlagen har alltså inte varit tillräckliga för de beslut som har fattats. Det rimliga är att saker sker i rätt ordning. Kan man inte bygga en bro eller om den blir avsevärt försenad för att miljöprövningar drar ut på tiden spricker de flesta planer för projekten öster om ån. Detta riskerar att hundratals miljoner kronor lagts ner helt i onödan. I dagsläget ligger också behoven för en bro långt borta, då vi inte har en enda ny detaljplan för den planerade bebyggelsen öster om ån. Trafikverket har dessutom indikerat att projektet som helhet är försenat med 5, möjligen även 10 år. Oavsett teknikslag bör också den planerade depån placeras väster om ån, i anslutning till kunskapsstråket som är den del av den planerade kapacitetsstarka kollektivtrafiken som har förutsättningar att stå på sina egna ben.

Det finns en stor risk att vi inte kommer att klara av den tidsplan som finns för spårvägen, med risk för att vi då kan gå miste om statsbidragen i Stadsmiljöavtalet. Tidsplanen är mycket utmanande och medför stora risker i projektet. Vi har också ett helt annat samhällsekonomiskt läge nu i jämförelse med när vi tecknade avtalet med staten och fattade beslut om spårväg. Inflationen driver på kostnader och ränteläget är utmanande. Samtidigt har vi stora hål i välfärden. En skola och äldreomsorg som skriker efter mer resurser, stora kompetensförsörjningsbehov inom välfärden. Det är inte läge att just nu lägga miljarder på spårväg, planer som kommer innebära stora nedskärningar i kommunens övriga verksamhet.

Det har framförts att resandeprognooserna pekar på ett så stort resandeunderlag att endast spårväg är aktuellt. Regionen har presenterat en ny resandeprognoos som bygger på idel antaganden. Utgångspunkten är nya resvaneundersökningar och den föreslagna

fördjupade översiktsplanen för de sydöstra stadsdelarna. Centerpartiet vill ta ett omtag kring sydöstra stadsdelarna och ta fram en ny fördjupad översiktsplan, med en betydlig mindre bebyggelse, som vi i stället vill sprida till övriga delar av vår kommun. Detta skulle påverka markanvändningen i såväl sydöstra som södra Uppsala och även resandeprognosen.

I jämförelse av kapacitetsbedömning mellan BRT-bussar och spårväg har man också tagit en buss med mycket ståplatser och jämfört med en spårvagn med mycket sittplatser, och sen räknar man bara praktisk kapacitet som en kvot av sittplatser. Regionens definition av praktisk kapacitet är 160% av sittplatser. Om man skulle tagit Malmöexpressens BRT-bussar och spårvägen i Lund har bägge en registrerad kapacitet på 150 passagerare. Så att de överhuvudtaget är olika kapacitet för en 30m spårväg och BRT bör ifrågasättas. Att prognoser kraftigt slår fel är just Lund ett exempel på. Under planeringen av spårvägen i Lund fanns det en prognos på över 200 000 resor i månaden i år. Aktuell statistik från 2023 visar däremot att man nått upp till strax över 100 000 resande med spårväg i Lund, drygt hälften av det man hade prognostiserat. De trafikflöden som antyder ett större resande från öster till väster om ån och det nya stationsläget bygger därtill också på att SJ-tåget skulle stanna vid det nya stationsläget.

Stefan Hanna (UP) anmäler följande särskilda yttrande:

Utvecklingspartiet demokraterna anser att det i nuläget är mycket klokare för Uppsala kommun att som nästa steg av fordon för kollektivtrafik förorda långa bussystem liknande MalmöExpressen. När vi börjar närma oss ett behov av betydligt högre kapacitet är det bättre att bygga någon form av automatbana eller till och med tunnelbana istället för spårväg. Ett tunnelbanesystem skulle också innebära en betydligt bättre möjlighet att bryta vattenbarriärer, spårbarriärer och enklare kunna byggas ut med att inkludera även östra, norra och västra Uppsala stad.

Runt år 2035 har alla överklagandeprocesser avgjorts kopplat till de expansiva planerna i Södra Uppsala stads stadsdelar. Vi vet då också hur många fler som bor och arbetar i Uppsala stad. Först runt 2035 är tiden mogen att utreda om moderna lösningar som automatbana, av någon form, eller till och med tunnelbana är rätt nästa steg. Nästa steg efter att någon variant av MalmöExpressen då kan vara i drift redan år 2027. Det innebär då också att, om omförhandlingarna med staten hanteras klokt, Stadsmiljöavtalens miljardstöd inte missas på grund av att avtalets tidplan inte hålls om avtalet villkoras med spårväg.

I avtalet som ingåtts med staten framgår att överenskommelsen villkorats med att staten ska finansiera 50 procent av investeringarna för Ultunalänken. Eftersom staten samtidigt har satt ett maximalt tak på 900 miljoner kronor anser jag att avtalet inte längre är relevant eftersom kostnaderna för att bygga en Ultunalänk, om den får byggas, kommer att vara väldigt mycket dyrare än 1.800.000.000 kronor.

Staten har inte på något sätt i nuvarande avtal förbundit sig att kompensera för en kraftig inflation och kraftiga räntekostnadsökningar.

Genom att som nästa kapacitetshöjande åtgärd inom kollektivtrafiken satsa på att bygga vägar som möjliggör att kollektivtrafiken kan hålla tidtabeller, samt en högre kapacitet, säkras också kommunen en plan B om Ultunabron inte godkänns. Ett MalmöExpressen alternativ innebär att kommunen, och Regionen, klokare sprider riskerna. Riskerna med den enfaldiga väg framåt som nu drivs kopplat till exploateringen av Uppsala stads södra stadsdelar. En lösning med MalmöExpressen kan då till exempel användas för att bygga ut västerut vid Södra station och binda samman stationsområdet med Fyrislund.

Minoritetsstyrets argument om att längre bussystem skulle kosta mer än spårvägsprojektet stämmer inte. ”Oppositionens förslag om långa bussar i stället för spårväg möter inte behovet. Det kostar dessutom mer för kommunen än att bygga spårväg.” En investering i långa bussystem kräver inte att allt som ligger under vägarna måste flyttas och det innebär att det blir extremt mycket billigare.

Det är också obegripligt hur man kan tro att en ekonomiskt framtung satsning på en onödig, omodern och extremt dyr spårvägslösning inte kommer att drabba välfärden i dessa lågkonjunkturtider.

§ 125

Interpellation om bättre biblioteksservice från Jonas Segersam (KD)

KSN-2023-01648

Jonas Segersam (KD) har ställt en interpellation till kulturnämndens ordförande Linda Eskilsson (MP) som besvaras av densamma.

Anföranden hålls av Jonas Segersam (KD), Linda Eskilsson (MP), Mattias Johansson (C), Therez Almerfors (M), Patrik Hedlund (S), Olle Romlin (C), Christopher Lagerqvist (M), Artemis Lumarker (V) och Kent Kumpula (SD).

Kommunfullmäktige
Protokoll

Datum:
2023-06-19

§ 126

Interpellation om hantering av genomförandeplaner inom LSS-verksamheten från Sussie Åhlander (L)

KSN-2023-01650

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** bordlägga ärendet.

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS-förordningen. Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller via valideringstjänsten på sign.uppsala.se. Där återfinns även information om hur du installerar det utfärdarcertifikat som krävs för att PDF-läsaren ska kunna validera alla delar av underskriften.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.